

A természetvédelem teológiája

„Megkértem a mandulafát, beszéljen nekem Istenről. A fa hallgatott. Ismét megkértem, ismét hallgatott. Majd hirtelen virágba borult.”

3. oldal

A természetes szépség

Vannak nők, akik ki sem lépnek az utcára smink nélkül. Vajon mit takar a festett máz, vagy ahogyan többen is említik, az álarc?

4. oldal

A református egység napi Nyilatkozat

A Magyar Református Egyház tagjai közös Nyilatkozatot tettek embertársaik és Isten előtt a kolozsvári Farkas utcai templomban.

6. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA ● 2016. JÚNIUS 27. ÉVFOLYAM 12. SZÁM

Az élet vize tiszta...

Pohárból egyre többféle van: üveg, kristály, műanyag, papír, fém, színes és átlátszó, de tiszta víz már egyre nehezebben kerül bele. Tönkretettük a teremtett világot. A teremtés Isten embernek szánt ajándéka, Isten és ember találkozásának színtere, amelynek Istentől rendelt célja van. A környezet megóvása ezért több mint a jelen és jövő generációk méltó életkörülményeinek biztosítása, hiszen az ember Istennel, az emberekkel és a teremtett világgal való kapcsolata egységet alkot. Az Úr jelen van a teremtésben, így a teremtés egy nyelv, amelyen keresztül az Isten szól a teremtményéhez, az emberhez. Az embernek az egész természethez való viszonyában tükröződik az Istennel való kapcsolata. Az a képesség, hogy meg-

érezze és csodálja a természetet, hogy megcsodálja a virágot és az ég madarait, hogy gyönyörködjön mindabban, ami körülveszi, ugyancsak az ember Istennel való viszonyának megnyilatkozása. Az embernek a természettel való kapcsolata pontos mutatója az Istennel való kapcsolatának. Istene nem a teremtésen kívül és nem attól függetlenül készíti elő az üdvösséget, nincs megváltás a teremtés egyidejű megsemmisítésével, nincs üdvösségtörténet a teremtéstörténeten kívül, vagy éppen annak ellenére: új eget és új földet teremt majd Isten, de csak miután a régít számon kérte attól, akire rábízta. Az ember, amikor a rábízott teremtést rombolja, saját ítélő bíráját gúnyolja ki és tagadja meg.

Természetes pusztítás

A 2012 óta a Mars bolygón kutató űrszonda bár felbecsülhetetlen adatokkal bővíti az emberi tudást az univerzumból, szakmai körökben mégis komoly aggodalmat kelt a hatalmas technikai bravúrnak tekintett Mars-expedíció. Az aggodalom abból fakad, hogy a Marsra küldött szonda – minden alapos védőintézkedés ellenére – különböző baktériumtörzseket vitt fel az alkatrészein a Marsra. Tudományos mérföldkő ez az emberi civilizációtörténetben: sikerült megfertőzni az univerzumot.

Amikor Isten a maga képére és hasonlóságára teremtette az embert, akkor ezt – az önmaga hasonlóságának megteremtését – is mint vágyat írta bele az ember szívébe. Nagyszerű terv volt ez: Isten megalkotja a teremtés koronáját és ékkövét, az embert, és szívébe helyezi a világnak önmaga isteni és tökéletes képére való alakításának a vágyát is. Ezt jelenti az első parancs és megbízatás is, amit az ember Istentől kap: őrizze és művelje a földet. A tökéletes szépség megőrzésének és továbbadásának terve volt ez, hogy az ember önmaga, Istentől kapott szépségével, kedvességével és harmóniájával érintse meg a világot.

A Gonosz, amikor az embert megkísérti, akkor nem csak az Isten arcát hordozó legkedvesebb teremtményt akarja megfertőzni és a pusztulás útjára vinni, hanem rajta keresztül az egész univerzumot el akarja pusztítani. (folytatás a 2. oldalon)

Természetes pusztítás

(folytatás az 1. oldalról)

A bűneset rombolásának rettenetes méreteit jól mutatja, hogy nem csak az ember önmagában, hanem az emberi természet is súlyosan és végérvényesen eltorzult, megromlott. Ez az eltorzult természet elpusztítja az embert. Az ember pedig folytatja azt, amire hivatott: önmaga képére és hasonlatosságára alakítja a világot: az eltorzult, bűn által elpusztított természetű ember önmaga képére és hasonlóságára torzítja és pusztítja tovább az univerzumot.

És a világ pont úgy is néz ki, ahogy az ember: sivár kopárságban, dísztől és tiszta gazdagságától megfosztva, tele szennyel és felfakadó sebekkel. A mérhetetlen pusztítás és kizsákmányolás, mindaz, amit az ember a teremtett világgal művel, az emberi természetből fakad.

Bárhova is nézünk ma a világban, a pusztítás szembeötlő. Már nem hogy inni nem tudunk azokból a folyókból, amelyekből még nagyszüleink a tenyerükből ittak, de már a folyók sincsenek meg. Mindent ellep a kosz, a szemét, az óceánokon hatalmas kiterjedésű műanyag szemét-szigetek úsznak, az erdők letarolva, a talaj a végletekig vegyszerezve. Szmog, mérge, por és beton mindenütt. A növényekre már nem életet, hanem radioaktív szennyeződést hoz az eső. Ismeretlen kórokozók pusztítják a növény- és állatvilágot. Rendszeresen felrobban egy atomreaktor, évszázadokra halált ontva maga körül.

Ebben az eszetlen pusztításban nincs ártatlan, minden ember ugyanúgy felelős. Lehet, hogy nem egyforma mértékben, de kétségtelenül ugyanúgy. Mindannyian hozzájárulunk ehhez a pusztításhoz, akárhányszor megvásárolunk valami műanyagot, eldobunk valami szemetet, autóra ülünk, vagy olyan színruhát veszünk fel, amilyen szint el eddig a teremtett világ nem ismert. Ma már nem javítunk meg semmit, hanem kidobjuk, és újat veszünk helyette. A pusztítás és a halál körforgása ez.

Nézzétek a mező liliomait és az ég madarait! – parancsolja Jézus Krisztus. De vajon meddig tudjuk még nézni a mező liliomait és az ég madarait? Meddig bírják még a mező liliomai és az ég madarai a fuldoklást, amivel felelőtlen mohóságunkkal fojtogatjuk őket? Lehet, hogy az utolsó ítélet egyszerűbb lesz, mint gondolnánk. Lehet, hogy csak annyit kérdez tőlünk az Úr: hol vannak a mező liliomai és az ég madarai? Mi pedig mit is válaszolhatnánk erre? És ezzel már megérdemli az ember a kárhozatot.

VISKY ISTVÁN

Új eget és új földet

„És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sem volt többé. És láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet, amint Istentől alászállt a mennyből, felkészítve, mint egy férje számára felékesített menyasszonyt.” (Jel 21,1-2)

Az új és tökéletes világ megteremtésének mítosza az emberiség egyik legősibb vágya és képzelete, mely az ókori iratokon és bölcseléseken át egészen a napjainkban bemutatott tudományos-fantasztikus filmek színes palettájáig terjednek, ahol a hősök vagy megmentik, vagy bizonyos értelemben újjáteremtik a Földet. Az emberiség úgy próbált új és tökéletesnek vélt világot teremteni, hogy közben megfélekedezett arról, hogy önmaga bűnös. Az emberiségnek meg kell szabadulnia a bűn nélküli világ illúziójától, amit önmaga próbál építgetni és javíthatni.

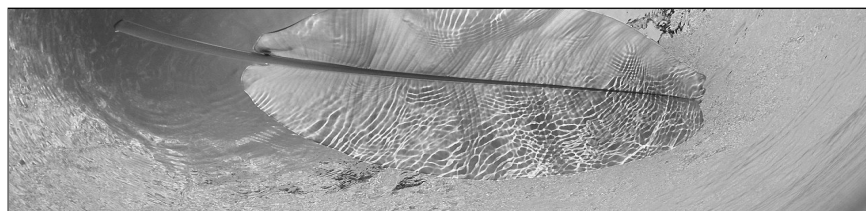
János apostol látja az új eget és az új földet, melyeket Isten alkotott és teremtett. Az ószövetségi próféták arról álmodoztak, hogy eljön „az a nap”, amikor a teremtett világ egé-

szen megújul. A természeti csapások és katasztrófák, a háborúk, a bűnözés és a gyűlölet azonban mindezeket a gondolatokat megcáfolni látszottak, de a Jelenések könyve utolsó fejezete a tökéletes világ elveszni látszó valóságát eleveníti meg.

Olyan világ ez, ahol nem lesz többé könny, sem fájdalom, ahol a vadállatok játszanak és nem ölnek. Ebben a világban a béke uralkodik, és minden úgy működik, ahogyan Isten azt megtervezte. Olyan világban élünk, melyben a panaszt sajnos már irodalmi rangra emeltük, de milyen jó, hogy számtalan rossz után végre jó hírt hallhatunk, hiszen a Krisztusban hívó ember számára a Jelenések könyve nem a rettegés, hanem a reménység könyve: Isten győzni fog és mindent újjátesz.

Jézus Krisztus tehát olyan helyet készít számunkra, melyet szem nem látott, fül nem hallott és emberi szív meg nem gondolt, melyben Isten mindörökké magasztalom. Akarsz-e ennek az új világnak az állampolgára lenni? Ha igen, már most elkezdheted annak elnyerését.

KIRÁLY LAJOS

Hova rohansz mindent pusztítva?

„Ami miatt megütköznek, hogy nem futtok velük együtt a kicsapongásnak ugyanabba az áradatába, és káromolnak titeket, de majd számot adnak annak, aki készen áll megítélni élőket és holtakat.” (1Pt 4, 4-5)

Mire figyelsz az életben? Meghallod annak a szavát, aki szeret téged? Vagy inkább mész a világ áradata után? Tudom, nehéz ellenállni annak a szélnek, csábításnak, amit kínál a korszak, de, aki mindvégig kitart, üdvözülni. Ráadásul az, aki megpróbál más úton menni, kinéznek, támadják, kísértik és – az Ige tanúsága szerint – szidják is.

Történt egyszer, hogy egy indián sétált egy nagy amerikai városban amerikai barátjával. A New York-i Times Square környékén jártak. Éppen csücsidő volt, tehát sokan nyüzsögtek az utcákon. Az autók nyomták a dudákat, a taxisok csikorogva fordultak be az utcasarkokon, a város zaja szinte süketítő volt. Egyszer csak megszólalt az indián:

– Hallok egy tücsköt!

– Az nem lehet – mondta a barátja. – Ekkor zajban hogy lehet meghallani egy tücsköt?

– Biztos vagyok benne. Hallottam egy tücsköt.

– Ez örülség! – mondta újra a barátja.

Az indián viszont egy kis ideig türelmesen figyelt, majd elindult az utca másik oldalára, ahol néhány bokor nőtt. Az ágak között tényleg megtalálta a tücsköt. A barátja álla leesett.

– Ez lehetetlen. Neked természetfölötti hallásod van.

– Nem – válaszolt a bennszülött. – Az én fülem semmiben sem különbözik a tiedtől. A dolog csak azon múlik, hogy mire figyelsz jobban.

– Ez lehetetlen, én sose hallanék meg egy tücsköt ilyen zajban.

– Nem, nem lehetetlen. Az egész csak azon múlik, hogy mi a legfontosabb neked. Figyelj! Bemutatom.

Az indián kivett a zsebéből néhány érmét, majd a földre ejtette azokat. 30 méteres körzetben minden fej megfordult, hogy vajon az érme, ami csörrent, nem az övék-e.

– Látod már, hogy mire gondoltam? Az egész azon múlik, hogy mi az, ami fontos számodra...

Te mit hallasz meg? Mersz-e másként halni, másként látni, másként érezni, mint mások? Az igazán kalandos élet Krisztussal kezdődik, vele is zajlik. Ne dőlj be a nyájszellemelek, légy Isten szavát meghalló, egyedi tanítvány.

RÁCZ ERVIN

A természetvédelem teológiája

„Megkértem a mandulafát, beszéljen nekem Istenről. A fa hallgatott. Ismét megkértem, ismét hallgatott. Majd hirtelen virágba borult, csak úgy tobzódott a kipattant virágok sűrűjében. Ezt megértettem” – írja Nikosz Kazantzakis görög író, a Zorba és más könyvek világ-hírű szerzője.

Isten megmutatja magát a természet termékenységében, az élet forrásaként. Még sincs teljesen benne. Megmutatja magát az élő világ szépségében, de ebben sincs teljesen benne. Ugyanis amikor Ő fenségesen beszél magáról, akkor inkább hallgat. Pontosabban: cselekszik. Ez az Ő beszéde. Isteni jelbeszéd. Kijelentésében már mindent elmondott magáról, de üzen még valamit a fentebbi példázat. Azt, hogy a mandulafát, a természetet tiszteletben kell tartanunk, nem kell megharagudnunk rá, mert nem azt teljesíti, amit az ember kér. Hagyni kell azzá lenni, amivé Isten rendelte. Önmagában értékes, szép, termékeny, rendeltetését tevő természetnek. Ez a mi öko-tiszteletünk. Sokat vétettünk ebben a tekintetben is.

Az „ÖKOLÓGIAI SZÖVETSÉG”

Az első, édeni ökológiai szövetségtől a reformáción át, egészen napjainkig formálódott a keresztyénség ökológiai látásmódja, spiritualitása, etikája és életgyakorlata. Az antropocentrikus gondolkodást és az emberi szükségletek kielégítésére szolgáló tárgyas-mechanikus szemléletet mindig is ellentétezte az a viszony, ami ember-természet között a teremtésbeli társas viszony szemléletét, a kölcsönös függést hangsúlyozta.

Az emberi uralkodás és a félreértett ökológiai uralom helyett radikális fordulat kell a partnerség irányában, partneri reláció kiépítése a természettel is. Továbbá az igazságosság fogalmának kiterjesztése nem csak az emberi társadalomra, együttélésre, hanem a veszélyeztetett biológiai fajokra az egész Földön.

Kétségtelen, hogy főként az európai kapitalista „fenevad”, a gyarmatosítás és az ipari forradalom által felkeltett nyers és fékezhetetlen nyereségvágy a világ sok helyére exportálta a bibliaellenes „ökológiai bántalmazás” magatartását. Ezzel együtt pedig a valóságos korjelenséggé váló káros, mert káros környezeti világnézeti és magatartásformákat.

Mégis azt le kell szögeznünk, hogy a keresztyénség nem csak ilyen negatív példákat ösztönzött. Kétségtelen, hogy az ökológiai bántalmazás őstextusának, mások szerint a kolonizáció parancsának tartották évszázadokon át az 1Mózes 1,28 ezen részét: „...töltsetek be a földet, és ha jászatok uralmatok alá! Uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a szárazföldön mozgó minden élőlényen!”. Ezt az igehelyet nevezzük, tekintjük az ökológiai védelem Magna Chartájának, ami teljes-

séggel ellentétes az ökológiai bántalmazás és a kolonizáció, meg a környezet kizsákmányolásának több évszázados, de leginkább újabb kori szemléletével, törekvéseivel. Ez az édeni, első isteni öko-szövetségkötés az, mely tartalmánál fogva mindmáig meghatározó és programadó a keresztyénség.

PROTESTANTIZMUS ÉS TERMÉSZET

A protestáns teológiában Luther és Kálvin is gyakran adtak hangot természetcsodálatuknak, aminek alapja, hogy a természetben Isten csodálatos, nagyságos alkotásait látták. Kálvin János genfi reformátor (1509-1564) úgy fogalmazta meg ezt a keresztyén vallás rendszerében, az Institutio-ban, hogy a világ minden részén és részletében, a mennyben és a földön láthatjuk felírva Isten erejének, hatalmának, jóságának, bölcsességének dicsőséges ragyogását. Még a kis énekesmadár is Istenről dalol, az állatok is felismerik, a világ elemei félik Őt, a hegyek visszhangozzák nevét, a folyók és a patakok Feléje tükröződnek, s még a fűvek és a virágok is Óréa mosolyognak.

Luther Márton (1483-1546) wittenbergi reformátor Isten dicsőségét ismerte fel az egész teremtett világban és ennek sok csodájában. „Ha egyszer igazán megérted a búzaszemet, szinte valósággal elájulsz az ismerettől” – írta. Ádám és Éva a bűneset előtt közös asztalról étkezett az állatokkal. Mindkét reformátor teocentrikusan, Isten-központúan szemlélte az ember interakcióit a természettel. Isten és az Ő igazságossága nagyon is valóságosan szab határt az emberi büszkeségnek, gőgnek és arroganciának. A teremtett világban parányi az ember, s ez a nagyságrendileg tőlünk sokkal hatalmasabb valóság, a természet először is és mindvégig a Teremtőhöz tartozik. Mi, emberek csak időleges mandátumot, megbízást kaptunk arra, hogy „műveljük és őrizzük” azt. Mindkét reformátor számolt Isten közvetlen jelenlétével a jelenvaló világban, a természetben, ahogyan Luther kifejezte: „benne, vele, alatta”. De számoltak azzal is, hogy majd új égnek és új földnek kell jönnie, amikor az ember nyomorúságát nyögő természet is megszabadul a rothadandóságtól.

BÉKEFY LAJOS

Isten megismerése

„Isten megismerése az emberbe van oltva” – tanították már az egyházatyák is, akik szerint Isten megismerése nem kiváltás, hanem emberi képesség.

Canterbury-i Anselmus (1033-1109) a Szentírás és az egyházatyák tanítása nélkül próbálta levezetni Isten létezését. Mivel Isten az a lény, amelynél nagyobb és tökéletesebb nem gondolható el (márpedig a legtrókéletesebb lény tulajdonsága a létezés is), ezért valóságosan léteznie is kell! Bár a klasszikus görög ontológián (létfilozófián) alapuló érvelést nem fogadta el az egyház, cáfolatain keresztül mégis előrébb haladtak Isten megismerésének kérdésében.

Aquinói Tamás (1225-1274) második érve Isten létezése mellett azt summarizes, hogy minden okozatnak (eredmény, következmény) oka is kell legyen! Az okozatból pedig mindig vissza lehet következtetni az okra (alma és fája!). Tamás szerint, ami nem magától való (létező), annak létezéséért oka kell hogy legyen: nincs okozat ok nélkül! Az ok megismerésére való törekvést hívja a modern világ természettudománynak.

Tomás érvelését a kozmológiai isten-érv magyarázta tovább, miszerint mindegyik, ami létrejön és esetleges, valamilyen önmagán kívüli oka van, ennél fogva a világnak is önmagán túli oka kell hogy legyen. Mivel az okok láncolatában nem mehetünk a végtelenségig (regressus ad infinitum), ezért kell hogy legyen a világnak egy végső, nem esetleges alapja, amelynek már nincs önmagán kívüli oka. Ez Isten.

Descartes (1596-1650) szerint az eszmék vagy magából a tudatból, vagy a külvilágból származnak, vagy pedig egy felsőbb hatalom ültette azokat az ember elméjébe. Isten eszméjénél a külvilág nem jöhet szóba, de az ember önmagából kiindulva sem képes Isten eszméjéhez eljutni. A saját végességünk felismeréséből pedig megláthatjuk, hogy képtelenek vagyunk a végtelen megismerésére és befogadására, külső segítség nélkül.

A reformátorok, élükön Luther Mártonnal, már száz évvel Descartes előtt ugyanezt tanították: az ősbűn miatt a lélek annyira megromlott, hogy már az értelem is képtelenné vált Isten megismerésére! Mivel az ész a hit legnagyobb akadálya, ezért az ész semmit sem ér a hit dolgában, egyedül Isten Igéje, a Szentírás Isten megismerésének egyedüli forrása! Élünk ezzel a kegyelemmel!

TOKÁR SÁNDOR

A természetes szépség

Vannak nők, akik ki sem lépnek az utcára smink nélkül, mert nem érzik jól magukat. Vajon mit takar a festett máz, vagy ahogyan többen is említik, az álarc?

A sminkpártiak úgy fogalmazzák, hogy ez ma hozzátartozik a divathoz, a modern nő kelléke, viszont, szerintem, lehet valaki divatos és ápoltság is, hogy nem használ festéket.

Szerintem, ha a mai lányok belegondolnának abba, hogy mennyi méreganyagot visznek be a szervezetükbe a festékekkel, alapozókkal és mennyire ráncosítja a bőrüket, soha nem használnák.

Az arcnak megvan a maga szépsége, s egy jól kiválasztott frizúrával remekül ki lehet emelni. Szerintem egy sugárzó tekintet, egy bájos arc sokkal szebb, mint egy smink mögé rejtett.

Ráadásul, ha valakinek tetszeni akarok, nem úgy akarok tetszeni, amilyen vagyok? Egy arc szépségét a belső értékek adják. Szép az, akit szeretünk és szeret. Minél kedvesebb, szelídebb, alázatosabb, gondoskodóbb a nő, annál szebb lesz az arca, még ha majd szarkalábak jelennek is meg a szeme körül.

De egy üres nő, üres tekintettel, gonosz indulatokkal soha sem lesz szép, bármennyi sminket tegyen is magára. A külső szépség a belső értékek függvénye. Lehet, hogy a férfiak megbámulnak egy szépen sminkelt nőt, de nem ez alapján fognak párt választani. Ha pedig egy férfi ez alapján válogat, attól jobb menekülni.

Végül, ha a belső értékek hangsúlyozása egy tizenévest, vagy huszonévest nem tántorít el a smink állandó használatától, akkor elég legyen annyit mondanom, hogy 40 éves korra a sminket nem használók bőre sokkal szebb marad, mint azoké, akik azt rendszeresen használták. Aki nem hiszi, olvasson utána!

T. B.

Mit jelent nőnek lenni? - 2. rész

A NŐVÉ FORMÁLÓDÓ LEÁNY

Sajnos, olyan időköt élünk, amikor a hagyományos értékrend eltűnőben van. A belső értékekkel rendelkező lányok nagyon ritkák, és maradinak számítanak. A modernség magával hozta a felületességet, hiszen ma a lányok sokkal több időt szánnak a külső megjelenésre, mint a belső értékek fejlesztésére.

Nem lenne szabad engedni túl hamar felnőni a lányokat. A mai lányok sokkal hamarabb fejlődnek testileg, mint pár évtizede, de ez nem azt jelenti, hogy felnőttek. Lélekben még ugyanúgy gyerekek, mint valamikor mi voltunk. De ahelyett, hogy lány az anyukával főzőcskézne, letörölné a port a szekrényről, festett körömmel játszik a telefonon vagy táblagépen. Öt-hatodikos lányok 16-18 éves koruknak megfelelően öltözködnek és próbálnak viselkedni. Az anyukák, tisztelet a kivételnek, pedig fotózzák őket, és büszkén osztják meg a pózoló tízéveseket a különböző internetes oldalakon. Ezekkel a lányokkal ebben a korban arról kellene beszélni, hogyan kell viselkedni egy tisztességtudó leánygyermeknek: mit jelent a hit, tisztelet, az őszinteség, a jó viselkedés, alázat, milyen haszna van a tanulásnak, valamint példát kell mutatni számukra a családi életben. Hogyan alakulnak ki a leánygyermekben a belső értékek: a személyes példa nyomán.

De van egy nagyon fontos kérdés az itt leírtak alapján: tapasztal-e a mai leánygyermek szeretetet, egymás iránti kölcsönös tiszteletet, őszinteséget a családban? Az édesanya gondoskodó szeretettel veszi-e körül a férjét, és a család egészét?

NÉZD MEG AZ ANYJÁT

Elgondolkodtunk-e azon, miért mondják a bölcs öregek, hogy „nézd meg az anyját, vedd el a lányát”? Mert a leánygyermek akaratán és tudtán kívül másolja az anyját. Amilyen viszonyulást lát a családban az anya felől a férj felé, az megjelenik majd az ő felnőtt életében akaratlanul is, sőt, amennyiben harcol ellene, akkor is.

Az édesanyák felelőssége a gyermekeik felé óriási. Gyakran halljuk azt a mondatot: „nem tehetek róla, hogy ilyen a gyermekem, én megadtam neki mindent”. De igen, tehet róla.

Egy elkényeztetett gyermekből önző felnőtt lesz, aki másra nem figyel. Aki nem kapott szeretetet, adni sem tud. Akire nem figyeltek oda, örökké fel akarja magára hívni a figyelmet. Akivel nem voltak következtetések, soha nem tanulja meg, mit jelent felelősségteljesen gondolkodni.

Tanítom-e alázatra a gyermekemet, vagyis mit teszek, ha visszafelelek, hagyom, hogy: „majd kinövi”, vagy nevelem jó modorra, tiszteletre, alázatra? Milyen öltözködést engedek meg neki? A mai divat nagyon széles skálán

mozog, lehet visszafogottan is elegánsnak lenni, és lehet úgy is kinézni, mint a plázaciacák.

Meghallgatom-e a tanárok véleményét? A gyermekek a leggyorsabban úgy akarnak megúszni mindent, hogy másokat hibáztatnak. Hibás az osztálytárs, a tanár, a tanárnő, a szomszéd, mindenki, csak ő nem. És ha a buta szülő belemegy a játszmába, az orránál fogja fogja vezetni a gyermeke.

Miért fontos mindez? Mert ellenpéldának ott lesz a kinti világ. Amikor kamaszodik, elkezd majd idomulni így is, úgy is a kinti világhoz, barátnökhöz, tévés celebekhez, és lehet, hogy maradinak fog titulálni, hogy nem engedtem kihívóan öltözni, vagy segítenie kellett a házimunkában, esetleg nem csavaroghatott kedvére, és tanulnia kellett, vagy neki nem volt szabad visszafelelnie.

De ha az egyik oldalon ott lesz a szeretetteljes család, a maga szabályaival, de összetartásával, egymás iránti tiszteletével, értékeivel, a másik oldalon pedig ott lesz a világ a maga ürességével, akkor az egyensúly visszabilen!

APA KICSI LÁNYA

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül az édesapák felelősségét sem, mert a leánygyermek férfi példaképe az életben apa. Amikor párt választ majd, tudat alatt olyat keres, amilyen az apja. Nem úgy fog kinézni, ne értsük félre, hanem olyan belső értékekkel kell rendelkeznie, mint az apának. Íme ismét néhány példa alátámasztásul: alkoholista apa gyermeke sok esetben talál szenvedélyfüggő társat. Amilyen figyelemmel, gondoskodással vette körül az apa a leánygyermekét, azt majd igényelni fogja a férjtől. Ha az apa családjára odafigyelő, gondoskodó, szerető, akkor nincs mit félni a leánygyermekről, mert tudni fogja, milyen párt kell választania.

Az egyedülálló édesanyák által felnevelt leánygyermek, akiknél hiányzik az apakép, nehezen találnak megfelelő párt, nem igazán tudják, mit kell keresni egy férfiban, könnyen álmíthatóak.

A nő tehát, aki most formálódik, annak életében nagyon fontos a szülői minta, az édesanyától kapott odafigyelő, gondoskodó szeretet, mit látott, az anyja hogyan viszonyul a férjéhez, valamint az apaminta, aki meghatározza a férfiakhoz való leendő viszonyát. *(folytatás a következő lapszámban)*

TÓTOS BEÁTA

Felelősség a teremtett világért

„A történelem folyamán a modernitás kísérlete az első alkalom, hogy az emberi társadalom olyan motivációk és elvek nélkül kísérletet meg élni, amelyek az anyagi-gazdasági szempontok fölött állnak. A kísérlet kudarcot vallott, mert a modern társadalom a legjobb úton halad afelé, hogy mind a természetet, mind a társadalmat elpusztítsa”. (E. F. Schumacher)

A természet, élő környezetünk megismerése és óvása, a természettudatos, ökotudatos élet istenfélő élet. A Bibliának erőteljes ökológiai mondanivalója van, ami egy határozott ökológiai világnézetet támaszt alá. Ma azonban, sajnos, már nem igazán tartjuk meg tanításait. Szükséges, hogy újra átgondoljuk ezeket a tanításokat.

A Biblia természetről szóló tanításához tartozik az az elgondolás, mely szerint az emberek szolgálják és megőrizni fogják a teremtett világot (a föld megtartásának elve). Nem szabad állandó nyomásnak kitenni a teremtményeket és az ökoszisztémát (szombat elve), gondoskodni kell a bioszféra felvirágoztatásáról (termékenység elve), elkerülendő a bioszféra végtelenségig történő hajtása (hárító-elv), az emberek a számukra elegendőt, s ne a gyarapodást keressék (az elegendőség elve).

A modernkori környezeti problémák igazából etikai természetiek. A természetpusztítás, az erdőirtás, a mértéktelen pazarlás, még a szegényebb emberek esetében is nem csak tény, hanem etikai választ igénylő helyzet. Az úgynevezett ökokrizis módszeres előidézésének leállítására az egyházon belül és keresztyén hitben élő családokon keresztül van leginkább esély. Olyan családok ezek, akik tudatosan gazdálkodnak, környezettudatosan élnek mindennapi életüket, és erre nevelik gyerekeiket is.

HIT ÉS FELELŐSSÉG

A vallásos élet, az Istenbe vetett hit a keresztyén család számára a teremtett világ óvása, megőrzése is. Ebben pedig az első lépés a teremtett világ megismerése. Ez a megismerés pedig leginkább a tapasztalat által lehetséges. Természetesen, jó, ha a könyvek, folyóiratok, természetfilmek és mindezeket feltétlenül kiegészítendő a szülői elbeszélések alapján látható a gyerek a minket eltartó Föld élővilágáról. De a mezőn szaladó vadnyúl látványát, a távolban fejt felemelő őzike okozta csodálatát, az út mentén felröppenő fácán hozta kitörő örömet semmi nem pótolhatja.

A városban élő családoknak kicsit többet kell tenniük mindezen élmények megtapasztalásáért, de nekik is tudniuk kell, hogy mindez mennyire sokat jelent a gyerek számára. Az ő gyerekeiknek is tapasztalniuk kell, hogy a tehén nem lila, a kakas nem tojik tojást, és egy tyúknak csak két combja van. Minden virág illata, a színek, a hangok, a szagok csodálatra,

alázatra, mértékletességre, életre akarnak tanítani. Amit szeretek, amit csodálok, ami tetszik, ami az életemet táplálja, aminek ismerem a működését, amiről tudom, hogy elromolhat.

Nos, erre vigyázok, vigyáznom kell. Ilyen a mi világunk. Melyről egyre inkább bebizonyosodik, hogy gondozásra és gondoskodásra szorul. De hát ezt már rögtön a teremtés után, az ember eszmélésének hajnalán megjegyezte, sőt ránk bízta a Teremtő. Amikor egyre többször fuldoklunk a szmoggal telített városban, és szinte mindig allergiát kapunk a vegyszerezett, fura mód, télen is kapható epertől, átfut az elménken, hogy valami nem jó.

SZÁMONKÉRHETŐ ÉLETMÓD

Fenntartható életmódra van szükségünk. A fenntartható azt jelenti, hogy tudatos életvitel. Olyan életvitel, mely hosszútávon spórol a tartalékokkal. A fenntarthatóság alapfeltétele, hogy a megújulás mértékén használjuk környezetünket. Fontos nem figyelmen kívül hagyni, hogy attól, amiért valaki keveset fogyaszt, még nem biztos, hogy fenntartható életmódot folytat.

Sajnos a legtöbben a szegénység okán élnek kisebb ökológiai lábnyommal. Ha tehenék, ők is sokat, sőt nagyon sokat fogyasztanak. A tudatosságon kell javítani. Hogy ne a szegénység okán fogyasszon valaki keveset, hanem a tudatosság okán éljenek fenntartható életmódot az emberek. És persze ott van a másik oldal, amikor valaki a tudatosság hiányában, anyagi korlátok nélkül hatalmas ökológiai lábnyomot tapos a Föld-be. Ők jóval szükségleteik felett fogyasztanak. Anyagi javaik alapján megtehetnék, hogy hatékonyabb, környezetbarát megoldásokat alkalmazzanak, másokon is segítenek. Tudatosság hiányában ezt nem teszik.

A tudatosságra való nevelés már gyermekkorban el kell kezdődjön. Mindez úgy a leghatékonyabb, ha tapasztalatokra épül. A természettel és a teremtett világgal kapcsolatos tapasztalat leginkább a természetben való közös kirándulások alkalmával szerezhető. Itt „első sorból” lehet beszélni Isten hatalmáról és a teremtett világ fontosságáról, a fenntarthatóságról, a természettel való érzékeny szimbioziszról, az ökológiai lábnyomról, mértékletességről, megelégedésről, újrahasznosításról... Öko-logikus életről.

G. LEVENTE

Polgári kezdeményezés a házasság védelmében

Beterjesztette a román szenátushoz a meglegházasság tiltását alkotmányos szintre emelő polgári kezdeményezést a Koalíció a családért elnevezésű civil szervezet.

A kezdeményező csoport azt szorgalmazza: foglalják a román alaptörvénybe, hogy „a család egy férfi és egy nő önkéntes elhatározásával létrehozott házasságon alapul”. A jelenlegi alkotmány „házaspárok” önkéntes elhatározásával alapított családról beszél. A polgári kezdeményezéshez fél év alatt a szükséges félmilliónál hatszor több, mintegy hárommillió támogató aláírás gyűlt össze, amelyeket hétfőn teherautóval szállítottak a szenátus épületéhez.

Romániában kétharmados parlamenti többség, valamint érvényes és eredményes népszavazás szükséges az alkotmánymódosításhoz.

A család alkotmányos meghatározásának módosítását szorgalmazó aláírásgyűjtési akció példátlan Romániában, mind az alkotmány polgári kezdeményezéssel való módosítási kísérlete, mind az aláírók nagy száma tekintetében. „A kezdeményezés nem irányul semmi ellen, hanem a hagyományos, egy férfi és egy nő által alapított, gyermeknek életet adó családot támogatja” – jelentette ki Mircea Tudor, az alkotmánymódosítást kezdeményező Koalíció a családért csoport egyik tagja.

Románia egy európai trendet követ, miután Horvátország 2013-ban, Szlovénia pedig tavaly döntött referendumban a meglegházasság legalizálásának elvetéséről. Románia 2001-ben törölte a büntető-törvénykönyvből azt a cikkelyt, amely öt évig terjedő börtönnel sújtotta a „nyilvánosság előtt mutatkozó, botrányt okozó” homoszexuális párokat. A 2011-ben elfogadott polgári törvénykönyv (Ptk.) tiltja az azonos neműek házasságát, és nem ismeri el a román vagy más állampolgárok külföldön kötött élettársi szerződéseit sem, függetlenül attól, hogy azokat azonos vagy különböző neműek kötötték. A Koalíció a családért csoport a Ptk-ban szereplő család-meghatározásnak akar alkotmányos súlyt kölcsönözni.

A kezdeményezést a többségi román ortodox egyház is felkarolta, de az erdélyi magyar egyházi vezetők és számos magyar református gyülekezet és szervezet is kiállt a homoszexuális házasságok alkotmányos tiltásáért folyó romániai aláírásgyűjtés mellett.

VIATOR

Elárvult Harangszó

A Harangszó gyülekezeti és hitéleti lapunk mifelénk – és sajnos nemcsak – úgy három hét, egy hónap leforgása alatt kerül olvasói kézbe. Régen nem így volt: vették, mint a cukrot, olvasták, éltek vele, mint friss égi malasztal. Most is sokan veszik a Harangszót, de az nem mindig friss...

Igen, mert kinek van szüksége pünkösdi táján a „húsvéti üzenetre”? Az ember amolyan aktualizálódott lény, ezért mindig a mának él, vagyis az új dolgoknak, értesüléseknek. Hogy ki a felelős a kései siratóként megjelent újságnak? Hát, akik nem mennek, nem járnak utána a megyei központokban.

Egy analfabetizáló világban élünk: nem hogy buzdítsanak olvasásra, hanem dugdossák a betűt. Olyan kevesen olvasnak, írnak manapság, hogy nemsokára feledésbe merül a betű, az édes, ékes anyanyelv. Réges-régen őseink az egyedüli írott forrásból, a Kalendáriumból olvastak fel esténként a családnak. Amyszor elolvasták, hogy már kívülről tudták az egészet.

Elnézem ezt a Harangszót: annyi érdekes cikk, vélemény, történelmi évfordulóról szóló írás, hitéleti tudósítás van benne. Nyolc oldal, kétszer havonta. Majdnem minden napra jutna egy „üzenet”, egy „konklúzió” belőle. Mindenkinek: lelkésznek, kurátornak, harangozónak, hívőnek egyformán. Az egyszerű ember meg legalább gyakorolná az olvasást, miközben észrevétlenül agyába, lelkébe vésődne Isten újabb, szépen és egyenesen megfogalmazott intése vagy biztatása.

Aztán miért kellene a „New age”-ből, vagy más idegen könyvekből idézni a szöveket, mikor itt van ez nekünk kéznél – észhez, szívhez közel? Én még emlékszem arra az időszakra, amikor a papunk prédikáció után röviden szemlénényezett a friss újságból. És nemcsak a toronyban kondult meg a harang. A templom kijáratánál aztán azonnal elfogyott, sőt elég sem volt.

Mostanában azt kérdezik egymástól az emberek: láttad a tv-ben a sorozatot? Nem az olvasás élményét, az írott mondanivaló csodálását osszák meg egymás között. Aztán ne beszéljünk arról mennyire leszűkül a mostani ember horizontja, élmény- és érzésvilága. Igen, mert nem olvas, nincs egy fényes rés, egy világos, megpuccolt ablak, amin kilásson szeme, szíve.

Az újságot kinyitod, s lám, szót szó után olvasva nyílik meg s tágul a láthatár: mások véleményén, mások megélt történetén, imáján keresztül... Harangszó kondul írva, húzva mindenkit hív Isten-szóra.

VERES PIROSKA

Magyar református egység napi Nyilatkozat

A Magyar Református Egyház tagjai, akik 2016. május 22-én Isten nevében Kolozsváron gyűltek egybe a Kárpát-medence 65 egyházmegyéjéből, a következő Nyilatkozatot tették embertársaik és Isten előtt a Farkas utcai templomban:

A Magyar Református Egyház Isten iránti hálával és örvendező szívvel vallja meg, hogy Isten örök végzésének és különös szeretetének tulajdonítja azt, hogy annyi súlyos próba, vész, szenvedés és kísértés között is fenntartotta a Magyar Református Egyházat, s tagjainak erőt adott, hogy kijelentését tudakozzák, és akaratát híven szolgálják. Az apostollal együtt valljuk: „Istennek nemzetsége vagyunk” (ApCsel 19,27).

A Református Egység Napján összegyűlt tagok, a távollévőkkel együtt, biznyságot teszünk arról, hogy e világban való életünket úgy tekintjük, mint Isten földi egyházának építésére és szolgálatára rendelt időt, Isten szolgálatára szabott örökhelyet. Biznyságot teszünk, hogy valamennyi keresztyén ember, mint őrálló, Istennek tartozó felelősséggel és hűséggel örököl a maga helyén – a családban, a gyülekezetben, a mindennapi szolgálatban –, és mindenkor készen áll, hogy meghallja az Úr szavát: inteni a hitetlent, hogy megtérjen gonosz útról, biztatni a hívőt, hogy félelem és aggodalom nélkül haladjon az Úr útján (Ez 3,17-19).

Hálával jelentjük ki, hogy Isten nagyságos akaratának és irgalma ajándékeként a jövő évben 500 éves protestantizmus és a 450 éves Magyar Református Egyház tagjai lehetünk; ugyanakkor engedelmes szívvel és örömmel valljuk és vállaljuk mindazokat a feladatokat és szolgálatokat, amelyek ebben a nagy és szent közösségben reánk várnak. Tevékeny tagjai kívánunk lenni a belmissziós szövetségeknek, a szeretetszövetségeknek és mindazoknak az egyházi szolgálatoknak, amelyek Isten magyar anyanyelvű egyházát hívtak építeni, embertársaik előmenetelét és Isten dicsőségét szolgálják.

Nyilvánosan megvalljuk, hogy mint a református egyház Európa közép-keleti tájékan élő magyar része, a Krisztus királyi dicsőségét tükrözve, az ő keresztyén hittel és a győzelem reménységével hordozva, mindig készen állunk az egy anyanyelvet beszélő nemzet szolgálatára, és közel félévezredes hagyományai szerint abban soha el nem fáradunk.

A Magyar Református Egyház Kolozsváron megjelent tagjai és mindazok, akik velünk együtt magyarul esküsznek az Örökkévalóra, kijelentjük, hogy Isten Igéje által építeni kívánjuk a keresztyén egységet, oltalmazni a társadalmi békességet, megvédeni Európában és a világban a keresztyén értékeket. Kijelentjük és a Szentírás alapján hittel valljuk, hogy a teremtett és megváltott élet Istené, az ember neki tartozik azzal, hogy testét, lelkét tisztán őrizze meg. Valamennyi kortársunkkal szolidaritást vállalva hirdetjük Isten kegyelmét, a megtérés evangéliumát és az újrakezdettség lehetőségét, amelyet mind egyéni, mind közösségi életünk erkölcsi megújulása egyetlen lehetőségének tekintünk.

Kijelentjük, hogy szilárdan hiszünk Istenben, aki az ő református egyházát dicsőségének, győzelmének és megváltó tettének színhelyévé tette, így az ő református magyar népét is; és azt a seregét soha el nem hagyja. Hiszünk abban, hogy a keresztyén Európa és a magyar nemzet jövődjéje az Isten kezében van, s ebben a kézben jó helyen van. Nem félünk, és nem kételkedünk, ellenben hiszünk és bízunk abban, hogy az az Isten, aki annyi vesztes helyzetből szabadított ki, szép és boldog jövődjét ad a keresztyéneknek, az európai embernek és magyar református egyházunknak. Addig is így imádkozunk a zsoltárral: „Hozd vissza Uram, a mi foglyainkat...” (Zsolt 126,4).

A Magyar Református Egyház 2016. május 22-én összegyűlt képviselői ezt az ünnepélyes nyilatkozatot, az ebben foglalt hitvallást, ígéretet és biznyságtételt magukénak vallják, és egyhangúlag kijelentik, hogy azt elfogadják.

Teleki Napok Nagybányán

Hiszek egy Istenben, Hiszek egy hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámadásában!

Isten kegyelméből az idei Teleki Napok alkalmával meleg napsütésben volt részünk, talán ezért is volt mind a négy nap alkalmával szép számú közönség. Egyházközségünk, a Nagybánya-Újvárosi Református Egyházközség Nőszövetsége a szombati és vasárnapi eseményeken vett részt. Szombaton előadások hangzottak el a Teleki családról, ezt követte Vesztergom Miklós csodálatos tárogatókoncertje, majd „Halhatatlan élet” címmel vidám népi színjátékot nézhettük meg, Nyírő József regénye alapján. Estére lelkileg feltöltődve és kellemes élményekkel térhettünk otthonainkba.

Vasárnap ünnepi istentisztelet nyitotta az események sorát. A Nagybánya Óvárosi Református Egyházközségben tartott ünnepi istentiszteleten a Gróf Teleki Sándor nevével fémjelzett díjak és ösztöndíjak kerültek átadásra. Ezt követően emléktúrán vehettünk részt, mely egyben tisztelgés alkalma volt a Nagybánya-környéki Teleki emlékhelyeken, mint Pribékfalva, Kóvárhosszúfalu, Koltó. Koszorút helyeztek el a túrán résztvevők a koltói Gróf Teleki Sándor mellszobornál és a síremléknél, de ugyancsak koszorút helyeztek el a Kóvár-

hosszúfalu temetőjében lévő Teleki síremléknél, Teleki Blanka szülei síremlékénél.

Késő délután kellemesen elfáradva Koltón pihentünk meg és fogyasztottuk el az ünnepi ebédet, a csodálatosan szép virágokban pompázó Szuzi panzió kerti ebédlőjében.

Átfutott bennünk a gondolat, hogy milyen csodálatosan is formálta Mennyei Atyánk ezt a teremtett világot, és mi, gyermekei, emberek mennyire nem tudunk vigyázni rá. Istené legyen a dicsőség és hála a sok szép élményért, legyen ott szívünkben a reménység, hogy utódaink majd ugyanilyen lelkesedéssel és elkötelezettséggel ápolják majd atyáik örökségét, nem feledve azt az igazságot, hogy csak annak van igazán jövője, aki megőrzi és tiszteli múltjának atyai örökségét.

Tudjátok-e, mi a haza?

Az a templom, Isten háza,
Hol az ének szárnyán szállt
Lelkünk fel a mennyországba,
Ahol együtt imádkoztunk,
Szüle, gyermek, testvér, rokon,
Hallgattuk a pap beszédét
S hit ragyogott az arcokon.
– Bárhova visz szerencsétek,
Ezt a hazát szeressétek!

(Részlet Pósa Lajos: *Mi a haza?* című verséből.)

DOMBI ERZSÉBET, nőszövetségi elnök

175 év hűségese barátság

A 19. század 40-es éveiben két skót misszionárius elindult Palesztinába, hogy a zsidó népnek elvigye Jézus Krisztust. Ám útközben az egyik megbetegedett, és így kénytelenek voltak Budapesten megállni. Nem jutottak el Palesztinába, de elkezdték a missziói munkát Magyarországon. Ennek a missziói munkának lett aztán az eredménye a magyar református ébredés nem csak Magyarországon, de később Erdélyben is.

Az 1841-ben Magyarországra érkezett első skót misszionáriusok szolgálatuk fő területének a zsidómissziót tekintették, de emellett lelki vezetést is nyújtottak a Lánchíd skót építómunkásai számára. A 19. század végére a magyarországi – elsősorban – német nyelven beszélő zsidók közötti térítő munka megerősödött és kiteljesedett: a Skót Misszió iskolát indított, része volt a budapesti németajkú gyülekezet és a Bethesda megalapításában, emellett pedig vasárnapi iskolát indított – mely később mozgalommá vált – és intenzív keresztyén irat-terjesztést végzett hazánkban.

A magyarországi ébredésért is munkálkodó skót lelkészek mellett említést érdemel a misszió zsidó-magyar lányiskolájának skót nevelőnője, Jane Haining, aki a második világháború alatt küldő egyháza hívására sem volt hajlandó hazatérni, mert nem akarta magára hagyni a szeretetét és védelmébe fogadott zsidó tanítványait. A németek végül a briteknek való kémkedés vádjával letartóztatták és Auschwitzba deportálták, ahol életét vesztette. Az ő nevét viseli ma is a Dunai rakpart egy része.

1865-ben a Skót Egyház ösztöndíj-programját a debreceni és budapesti református teológus hallgatók számára is megnyitották. Ennek a máig élő szoros kapcsolatnak köszönhetően kerültek az Edinburgból hazatérő magyar diákok később lelkészként a misszió második, Vörösmarty utcai intézményébe és egyben gyülekezetébe, így biztosítva a második világháborút követő időszakban is a Magyarországról elküldött skót lelkészek távozása után a misszió folytonosságát. Olyan egyházi személyek is megfordultak Edinburgban, mint a később nagyváradi püspökként szolgáló Sulyok István.

A Skót Misszió hatása egészen Kolozsvárig ér, ahova az 1895-ben induló Protestáns Teológiára Budapestről érkező professzorok hozzák magukkal annak belmissziós szellemiségét. (reformatus.hu)

Évforduló

I. JAKAB (1566–1625)

450 éve, 1566. jún. 19-én szül. I. Jakab (James) skót és angol király. VI. Jakab néven Skócia (1567-1625), I. Jakab néven Anglia és Írország (1603-25) uralkodója. Az államegyház híveként megpróbálja ráerőltetni a skót presbiterianusokra az anglikán püspöki rendszert. Új, hivatalos bibliafordítás elkészítését rendeli el (1604), mely „*Jakab király Bibliája*” (*King James Bible; Authorized Version* – 1611) néven terjed el, hozzájárulva a protestantizmus és az angol irodalmi nyelv megerősítéséhez.

GYÓRY ELEMÉR (1891–1978)

125 éve, 1891. jún. 30-án szül. Gyóry Elemér ref. püspök. Nagyigmándi slp. (1917), hetényi lp. (1918-23); Komáromban dunántúli püspöki titkár (1917-20; 1924-26); a csehszlovák kormány állampolgárság hiányában a gyülekezeti szolgáltatót eltiltja, Magyarországra települ (1923); (dél-)komáromi hlp. (1923-24); a pápai teológiai akadémia gyakorlati teológia tanszékének tanára (1926-28); győri (1928-43), pápai (1943-62) lp.; dunántúli főjegyző (1935-43), püspök (1943-61).

WILHELM BUSCH (1897–1966)

50 éve, 1966. jún. 20-án hunyt el Wilhelm Busch német evangélikus lelkész, evangelizátor. A háborús szolgálat után Tübingenben tanul teológiát. Gellershageni slp., esseni lp. (1924); esseni ifjúsági lp. (1929) élete végéig. A náciellenes Hitvalló Egyház tagjaként országszerte végzi az ifjúsági evangelizációt; az evangélium melletti bátor kiállásáért többször bebörtönzik. Szolgálatának mottója: „*Jézus a mi sorsunk*” egyben legnépszerűbb, számos nyelvre lefordított könyvének (1967) címe.

Meghívó Egyházkerületi Nőszövetségi találkozóra

„Harcold meg a hitnek szép harcát, nyerd el az örök életet, amelyre hívatattál, és szép vallástétellel vallást tettel sok bizonyosság előtt.” (1Tim 6,12)

Szeretettel meghívjuk a Nőszövetségeket, egyházkerületünk asszonyait és leányait, valamint a testvér-nőszövetségeket a Királyhágómelléki Református Nőszövetség XVII. Konferenciájára, amelyet 2016. július 9-én a köröskisjenői Kings Land Rendezvény Központban tartunk (Nagyváradtól 14 km-re, Élesd-Kolozsvár irányában).

A konferencia témája: Asszonyok a reformáció és a református hit szolgálatában.

A konferencia fővédnöke: Ft. Csúry István püspök úr.

PROGRAM

- 10.00 Zászlós bevonulás
- 10.15 Igehirdetés: Ft. Csúry István püspök – Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület, Nagyvárad
- 10.45 Köszöntések: Bogya-Kis Mária lkp. – Királyhágómelléki Ref. Egyházkerület Nőszövetség elnöke, Vincze Judit lkp., missziói előadó tanácsos, Nagyvárad
- 11.10 Előadás: Dr. Pálfi József, a Partiumi Keresztény Egyetem rektora: A Református Nőszövetség hajnala és újjászerveződése
- 11.40 Előadás: Dr. Gaál Botondné Dr. Czeglédy Mária a Tiszántúli Ref. Nőszövetség elnöke, Debrecen: Hitvallás a családban
- 12.10 Vendégeink, nőszövetségi vezetők köszöntő szavai
- 12.40 Ebédszünet, csoportos beszélgetések, ismerkedés
- 14.00 Új nőszövetségi zászlók felavatása
- 14.10 Jézus küldetésében a magas Himalája hegyei között – előadás vetítéssel

14.40 Záró istentisztelet: Papp Mónika lkp., titkárhelyettes – Tiszántúli Ref. Nőszövetség, Debrecen. Úrvacsoraoasztás – Ágendai szolgálat: Simon Angéla lkp., Köröskisjenő

16.00 Hazautazás

Szeretettel kérjük Asszonytestvéreinket, hogy, aki teheti, zászlóval, népviseletben jöjjön. Kényelmes cipőt, esernyőt hozzunk magunkkal. Részvételi díj: 5 (öt) lej. Uzsonnát, útravalót ki-ki hozzon magával. A lelkésznökét kérjük, hozzanak palástot, hogy együtt oszthassunk úrvacsorát. Arra kérjük a lelképásztárokat és feleségüket, valamint a megyei nőszövetségi elnököket, hogy szervezzék meg gyülekezetenként az utazást. Köszönjük a beküldött írásokat, beszámolókat.

Részvételi szándékukat 2016. június 25-ig jelezzék a következő elérhetőségeken: Bogya-Kis Mária – tel.: 0261-769745, vagy 0361-422468, e-mail : bogyakis@gmail.com; Simon Angéla: tel.: 0742-019027. A jobb megszervezés végett kérjük betartani a jelentkezési határidőt!

Isten áldja meg találkozásunkat!

Szeretettel:

BOGYA-KIS MÁRIA LKP.
Egyházkerületi Nőszöv. elnöke

SZILÁGYI NOÉMI
Egyházkerületi Nőszöv. titkára

VINCZE JUDIT
Egyházkerületi missziói előadó tanácsos

Fricska

Szomorúan ballag haza a vásárból az atyafi, amikor találkozik a lelképásztossal. Kérdezi tőle a lelkész, hogy miért olyan szomorú? – Tudja tiszteletes úr, most jövök a vásárból, ahol a sógorom kölcsönkért tőlem ezer pengőt, én meg adtam is neki, de elfelejtettem írást készíteni róla. A sógoromat meg ismerem, és ha nincs írás, biztos, hogy le fogja tagadni a kölcsönt. Úgyhogy nem látom én már azt a

penzt többet. – Ne aggódj fiam. Írj egy levelet a sógorodnak, hogy legkésőbb a jövő hónapban adja meg a kétezer pengő tartozást – okítja a lelkész az atyafit. Meg is írja a levelet az atyafi, és elküldi. Három nap múlva levelet kap a sógorától, amiben az mérgesen írja, hogy miért kér tőle kétezer pengőt, amikor csak ezerrel tartozik? – Na látod – mondja a lelképásztor –, meg is van az írás az ezer pengő tartozásról!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323
Megjelenik kéthetente.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József-Levente, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Szomor Attila, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik. **Felolós szerkesztő:** Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovice (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszoujsag@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro, http://www.facebook.com/harangszo, http://www.harangszoujsag.wordpress.com.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felolós vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkési hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.